

Mielikuvaprosessi mittakaavasta toiseen
lähtökohta – prosessointi – kyseenalaistaminen - valinta

Valitaan lähtökohdaksi jokin pieni esine. Mikä tämä esine voisi olla, jos sen suurentaisi kaksikymmenkertaiseksi? Entä, jos sen vielä kääntäisi ylösalaisin tai sivuttain? Mitä siitä syntyisi, jos sitä monistaisi ja liittäisi sitten yksittäisiä palikoita toisiinsa erilaisilla tavoilla? Voisiko sen suurentaa tuhatkertaiseksi? Mikä siitä tulisi? Keksitkö lisää muuttujia?

Tavoitteena on havainnollistaa sekä arkkitehtuurin ja muotoilun yhtäläisyyksiä että eroja mittakaava- ja muiden muunnosten avulla. Prosessin kuluessa on tärkeää kyseenalaistaa muodon siirto sellaisenaan sekä pohtia eri vaiheissa syntyneiden esineiden tai rakennusten tarkoituksenmukaisuutta ja suhdetta ympäristöönsä. Minkälaisia eroja on legopalikan ja legopalikan muotoisen rakennuksen suhteessa ympäristöön?

Prosessointi aloitetaan tutustumalla lähtökohtana olevaan esineeseen. Mittakaavamuuunnoksia tutkitaan piirtämällä ja käyttämällä piirroksissa ihmistä tai ihmisen osaa mittakaavaa havainnollistavana tekijänä. Tehtävää voidaan jatkaa valitsemalla prosessin vaiheista mielenkiintoisin ja tekemällä siitä muotomalli joko 1:1 tai johonkin muuhun sopivaan mittakaavaan.

Tehtävän toteuttamiseen tarvitaan pieniä esineitä, piirustusvälineet ja mahdollisesti mallinrakennustarvikkeet. Paperin, kartongin ja pahvin turvin pääsee jo pitkälle. Niiden avulla voidaan helposti toteuttaa monen kokoisia malleja. Sakset, leikkuuveitset ja liima ovat välttämättömiä apuvälineitä.

Tehtävä on helppo toteuttaa erilaisissa tilanteissa. Sen kesto voidaan helposti säädellä prosessin vaiheiden lukumäärällä. Prosessi voidaan käynnistää alan ammattilaisen opastuksella ja sitä voidaan jatkaa niin pitkään kuin mielenkiintoa riittää.

Arkkitehti, läänintaiteilija Jaana Räsänen, Uudenmaan taidetoimikunta

